

SELETUSKIRI

Regionaalministri määruse „Perioodi 2021—2027 teadmussiirdetoetus“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Regionaalministri määrus „Perioodi 2021—2027 teadmussiirdetoetus“ kehtestatakse kalandusturu korraldamise seaduse § 42 lõike 1 alusel.

Määruse eesmärk on „Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi rakenduskava 2021—2027” (edaspidi *rakenduskava*) teadmussiirde ja teavitustegevuste elluviimine kalapüügi, vesiviljeluse ning vee-elusressursside väärindamise valdkonnas ning laiema avalikkuse teadlikkuse suurendamine kalandusest koostöös teadus-arendusasutustega.

Määruse koostamisel on arvestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavaid finantsreegleid.

Määruse rakendamine panustab „Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030“ teise alaeesmärki ehk kestlikku kalandusse, mis tagab kalandusvaldkonna konkurentsivõime ja kalavarude jätkusuutliku majandamise.

Määrus on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1139, millega luuakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond ja muudetakse määrust (EL) 2017/1004.

Eelnõu valmistasid ette Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakonna peaspetsialist Annika Teino (tel 625 6525, annika.teino@agri.ee) ja nõunik Eve Külmallik (tel 6256285, eve.kylmallik@agri.ee). Eelnõule tegi juriidilise ekspertiisi Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Marion Saarna-Kukk (tel 625 6229, marion.saarna-kukk@agri.ee) ja eelnõu keeleteimetaja on Laura Ojava (tel 625 6523, laura.oajava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb 13 paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 sätestatakse „Perioodi 2021—2027 teadmussiirdetoetus“ määruse reguleerimisala. Määrusega kehtestatakse rakenduskava meetmete „Kalapüügi teadmussiirdetoetus“, „Vesiviljeluse teadmussiirdetoetus“ ja „Vee-elusressursside väärindamise teadmussiirdetoetus“ raames toetuste (edaspidi koos *toetus*) andmise ja kasutamise tingimused ning kord.

Eelnõu §-ga 2 sätestatakse toetuse andmise eesmärk. Toetuse andmise peamine eesmärk on suurendada kalapüügi, vesiviljeluse ning vee-elusressursside väärindamise valdkonna ettevõtjate teadmisi ja koostööd ning parendada kalanduse mainet ja tõsta üldist avalikkuse teadlikkust kalandusest. Määrus panustab läbi rakendatavate meetmete Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1139 artiklid 3 punktides 1, 2 ja 3 toodud prioriteetidesse, mis aitavad saavutada keskkonna- ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmärgid.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1139 nimetatud erieesmärgid, kuhu eeltoodud meetmed panustavad on järgmised:

1) Kalapüügi valdkond ehk „Kalapüügi teadmussiirdetoetus“ panustab Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi 2021—2027 esimese prioriteedi (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1139 artikli 3 p 1) erieesmärki nr 1 ehk majanduslikult ja sotsiaalselt kestliku ning keskkonnasäästliku püügitegevuse tugevdamisse.

2) Vesiviljeluse valdkond ehk „Vesiviljeluse teadmussiirdetoetus“ panustab Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi 2021—2027 teise prioriteedi (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1139 artikli 3 p 2) erieesmärki nr 1 ehk säästva vesiviljelustegevuse edendamisse, eelkõige vesiviljelustootmise konkurentsivõime tugevdamisse, tagades samal ajal, et tegevused on pikas perspektiivis keskkonnasäästlikud.

3) Vee-elusressursside väärindamise valdkond ehk „Vee-elusressursside väärindamise teadmussiirdetoetus“ panustab Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi 2021—2027 teise prioriteedi (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1139 artiklis 3 p 2) erieesmärki nr 2 ehk kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turustamisse, kvaliteedi ja lisandväärtuse ning nende toodete töötlemise edendamisse.

Eelnõu § 3 lõike 1 alusel sätestatakse, kellele toetust antakse. Käesolevas meetmes võib toetust taotleda teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud juriidiline isik või asutus. Eeltoodud kitsendus taotleja osas tuleneb meetme toetusemäärast, mis on 100%. Euroopa Liidu osa moodustab 70 % toetuse määrast ja Eesti osa 30 %. Kõrge toetusemäär tuleneb sellest, et meetme määruse alusel toetatavad tegevused on suunatud tasuta kasutamiseks kalapüügi ettevõtjatele (k.a kalureid koondavatele organisatsioonidele ja kalanduse kohalikele tegevusrühmadele) ja vesiviljelusettevõtjatele (k.a vesiviljelejaid koondavatele organisatsioonidele) ning vee-elusressursside väärindamise ettevõtjatele (k.a neid koondavatele organisatsioonidele) ning ka laiemale avalikkusele. Toetatavaid tegevusi viib ellu teadus- ja arendusasutus.

Eelnõu § 3 lõike 2 alusel sätestatakse toetatavad tegevused teadus- ja arendusasutuse koostöös lõikes 1 nimetatud ettevõtjate ja organisatsioonidega. Toetatavad tegevused peavad hõlmama vähemalt järgmisi tegevusi:

- 1) valdkondliku koostöö soodustamist;
- 2) valdkondliku teabe, sealhulgas oskusteabe, nõuande ja heade tavade levitamist läbi erinevate teabematerjalide ning meediakanalite;
- 3) valdkondlike andmete kogumist ja analüüsimist ning selleks vajaliku andmebaasi ja kodulehe haldamist;
- 4) valdkonna majandustegevusega, sealhulgas keskkonnaalase jätkusuutlikkusega seonduvate koolituste, uuringute ja katseprojektide korraldamist ning koordineerimist;
- 5) laiemale avalikkusele teavituskampaaniate korraldamist, teabe jagamist avalikus meedias, sealhulgas sotsiaalmeedias;
- 6) koostööd erinevate organisatsioonide, konsortsiumite ja asutustega, sealhulgas rahvusvahelist koostööd.

Toetust ei anta riigiasutuste või teadus- ja arendusasutuste eraldiseisvate tegevuste elluviimiseks.

Rakenduskava põhjal on „Kalapüügi teadmussiirdetoetuse“ eesmärk suurendada kalapüügisektori keskkonnateadlikkust, tõsta digioskusi ja hoida sektorit kursis uute tehnoloogiate ning arengutega. Selleks võimaldatakse neile täiendõpet, koostöös teadlastega ellu viia katseprojekte ning läbi teavitustegevuste olla kursis sektori viimaste arengutega. Oluline on soodustada sektori konkurentsivõimet ning suurendada keskkonnasäästlikku, ressursitõhusat, teadmistepõhist majandamist, mille läbi paraneksid majandustulemused. Toetatavateks

tegevusteks on eeltoodud sektori teabe ja oskusteabe ning nõuande ja heade tavade levitamine läbi infomaterjalide, meediakanalite, andmete kogumine ja analüüsimine ning vajaliku andmebaasi ja kodulehe haldamine. Toetatav on koostöö erinevate organisatsioonide, konsortsiumite ja asutustega, sh rahvusvaheliselt. Toetatakse tegevusi, mis on seotud laiemale avalikkusele teavituskampaaniate teostamisega, info jagamisega avalikus meedias, sh sotsiaalmeedias. Tegevustega panustatakse majanduslikult ja sotsiaalselt kestliku ning keskkonnasäästliku püügitegevuse tugevdamisse.

Rakenduskava põhjal on „Vesiviljeluse teadmussiirdetoetus“ eesmärk soodustada sektori konkurentsivõimet ja suurendada keskkonnasäästlikku, ressursitõhusat ja teadmispõhist majandamist, et paraneksid ka majandustulemused. Selleks on oluline edendada koostööd vesiviljelussektoris, viia läbi teavitustegevusi, koolitusi, uuringuid ja katseprojekte. Toetatavateks tegevusteks on eeltoodud sektori teabe ja oskusteabe ning nõuande ja heade tavade levitamine läbi infomaterjalide, meediakanalite, andmete kogumine ja analüüsimine ning vajaliku andmebaasi ja veebilehe haldamine. Avalikkuse teadlikkuse tõstmine säästvatel vesiviljelustoodetest ja tootmisviisidest. Toetatav on koostöö erinevate organisatsioonide, konsortsiumite ja asutustega, sh rahvusvaheliselt. Tegevused on suunatud säästva vesiviljelustegevuse edendamisse, eelkõige vesiviljelustootmise konkurentsivõime tugevdamisse, tagades samal ajal, et tegevused on pikas perspektiivis keskkonnasäästlikud.

Rakenduskava põhjal on „Vee-elusressursside väärimise teadmussiirdetoetus“ eesmärk soodustada sektori konkurentsivõime suurendamist, suurendada keskkonnasäästlikku, ressursitõhusat, teadmispõhist majandamist nii, et paraneksid ka sektori majandustulemused. Selleks on oluline edendada koostööd kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemises, viia läbi teavitustegevusi, koolitusi, uuringuid ja katseprojekte. Toetatavateks tegevusteks on eeltoodud sektori teabe ja oskusteabe ning nõuande ja heade tavade levitamine läbi infomaterjalide, meediakanalite, andmete kogumine ja analüüsimine ning vajaliku andmebaasi ja kodulehe haldamine. Toetatav on koostöö erinevate organisatsioonide, konsortsiumite ja asutustega, sh rahvusvaheliselt. Avalikkuse teadlikkuse tõstmine säästvatel kalapüügi- ja vesiviljelustoodetest ja töötlemisviisidest. Lisaks toetatakse tegevusi, mis on seotud laiemale avalikkusele teavituskampaaniate teostamisega, info jagamisega avalikus meedias, sh sotsiaalmeedias. Tegevused on suunatud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turustamise, kvaliteedi ja lisandväärtuse ning nende toodete töötlemise edendamisse.

Eelnõu § 3 lõike 3 kohaselt hõlmab kalapüügi teadmussiirdetoetus lisaks § 3 lõikes 2 sätestatud tegevustele kohalike tegevusrühmadega koostöö toetamist. Toetatav on tegevusrühmade tegevuse võimendamise nii siseriiklikult kui rahvusvaheliselt. Selleks toetatakse ümarlaudade organiseerimist tegevusrühmade tegevuse paremaks toimimiseks, tegevusrühmadele suunatud koolituste ja seminaride korraldamist, infomaterjalide loomist (nt parimate projektide näited) ja teisi kaasavaid tegevusi. Rahvusvaheliselt koordineeritakse tegevusrühmade koostööd FAMENET'iga (Euroopa kalanduse ja vesiviljeluse seire, hindamise ja kohaliku arengu tugivõrgustik) ja teiste riikide kalandusvõrgustikega. Oluline on anda neile sisendit meie tegevusrühmade tegevuse kohta ja Euroopa tegevusrühmade infot vahendada Eestile (sh vajalike infomaterjalide tõlge), ühiste seminaride korraldamine, parimate praktikate vahendamine ja teiste kaasavate tegevuste elluviimine.

Eelnõu § 4 lõikes 1 on sätestatud „Perioodi 2021—2027 teadmussiirdetoetus“ toetuse vorm. Antud juhul kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 53 lõike 1 punktis e sätestatud vormi ehk toetatakse tegelikult tekkinud ja tasutud rahastamiskõlblikke kulusid ning toetatava tegevuse elluviimise käigus tekkinud kaudset abikõlblikku kulu. Kaudne abikõlblik kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 54 punkti a alusel.

Eelnõu § 4 lõike 2 alusel sätestatakse meetme otsesed abikõlblikud kulud. Abikõlblikud on üksnes need kulud, mis vastavad tegevuste eelarvele ja on tegevustega otseselt seotud ning on kooskõlas kõikide õigusaktidega. Tegevuste kulud on põhjendatud, kui need on seotud §-s 3 sätestatud tegevuste elluviimisega ning kui tagatakse rahaliste vahendite kõige ratsionaalsem ja säästlikum kasutamine. Tegevuse kulud on abikõlblikud, kui need tehakse abikõlblikul perioodil. Abikõlblikkuse periood on toetuse taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik.

Eelnõu § 4 lõike 3 kohaselt makstakse toetust 100 protsendi ulatuses tegelikult tekkinud ja tasutud rahastamiskõlblike kulude hüvitamiseks.

Eelnõu § 4 lõike 4 kohaselt loetakse abikõlblikuks kulud, mis on tehtud ajavahemikus 01.07.2023—30.06.2029.

Eelnõu § 4 lõikega 5 sätestatakse tegevuse käigus tekkinud kaudse kulu hüvitamise kord. Kaudne kulu hüvitatakse ühtse määra alusel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 54 punktile a ehk hüvitatakse kuni 7 % otsestest abikõlblikest kuludest ning mille puhul liikmesriik ei pea tegema arvutusi kohaldatava määra kindlakstegemiseks. Kaudsete kulude hüvitamise korral toetuse väljamaksmisel kulu tegelikku maksumust ja tasumist ei tõendata ega kontrollita. Kaudsed kulud on kulud, mis ei ole otseselt seotud põhitegevusega ning mida on keeruline jagada põhitegevuste ja muude tegevuste vahel. Selliste kulude hulgas on kulud bürootarvetele, sidekulud (sealhulgas interneti-, telefoni- ja postikulu), infotehnoloogia kulud (sealhulgas tark- ja riistvara, kontoritehnika ostmise ja rentimise ning serverite, võrkude ja kontoritehnika hooldamise ning remondi kulud), transpordikulu (sealhulgas kulu mootorsõiduki kasutusrendile, mootorsõiduki kasutusrendi esimene sissemakse, kindlustuskulu ning kütuse- ja hoolduskulu), personalikulu (mis on kaudselt seotud toetatava tegevuse elluviimisega, sealhulgas raamatupidamine, sekretäri- ja personalitöö, juriidiline nõustamine, vara haldamine, infotehnoloogiline tugitegevus, haldustöötajate tegevus ning muu abistav töö), kommunaalkulu (sealhulgas remondikulu), ruumide koristamise kulu, tööruumi rentimise kulu, valveteenus ja maamaks.

Eelnõu § 4 lõikes 6 täpsustatakse mitteabikõlblikud kulud.

Eelnõu §-s 5 lõike 1 kohaselt tuleb teadus- ja arendusasutusel, kes soovib toetust taotleda, sõlmida (enne toetuse esitamist) koostöökokkuleppe nõukogu moodustamiseks. Koostöökokkuleppe sõlmimiseks tuleb taotlejal pöörduda kõigi § 5 lõikes 1 loetletud juriidiliste isikute poole ettepanekuga osaleda nõukogu töös. Toetuse taotlemiseks peab olema sõlmima koostöökokkuleppe vähemalt kaheksa juriidilise isiku esindajaga. Nõukogu kinnitab oma töökorra peale taotlejale toetuse määramist.

Eelnõu § 5 lõike 2 kohaselt peab taotleja, kellele on varasema tegevuse raames finantskorrektsiooni otsus tehtud, tagasimaksmisele kuuluv toetus olema tagasi makstud.

Eelnõu § 5 lõike 3 kohaselt peab taotleja esitama asjakohase teabe, kui toetust taotletakse sama kulu hüvitamiseks mitmest meetmest või muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest.

Eelnõu § 5 lõike 4 kohaselt ei tohi taotleja maksuvõlg olla suurem, kui 100 eurot. Kui taotlejal on maksuvõlg, siis ei ole õigustatud talle täiendavate avalike vahendite eraldamine. Lisaks on maksevõimelisus ka üheks usaldusväärsuse näitajaks.

Eelnõu §-s 6 lõike 1 kohaselt korraldab PRIA iga § 3 lõikes 1 nimetatud meetme kohta samaaegselt eraldi taotlusvooru ja teavitab ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded taotluse esitamise tähtaja, mis annab toetuse taotlejale võimaluse taotleda toetust arvestusega, et teate avaldamise ja taotluse esitamise tähtaja alguse vahele jääks vähemalt 30 kalendripäeva. Ajaliselt pikem teavitusaeg võimaldab taotlejal, kes soovib toetust taotleda kõigi kolme meetme raames,

korrektset taotlusi ette valmistada ja tegevusi põhjalikult läbi mõelda ning esitada. Korrektnete taotluste vähendamine üldist halduskoormust ja kiirendab esitatud taotluste menetlust.

Eelnõu §-s 6 lõike 2 kohaselt esitab taotleja toetuse taotluse PRIA e-keskkonna kaudu. Meetme määruse § 1 nimetatud kolme määruse kohta esitatakse taotlused eraldi ehk kui taotleja soovib toetust taotleda kõigi kolme meetme osas, esitatakse kolm eraldi toetustaotlust. Eeltoodud kolme eraldi toetustaotluse esitamise põhjuseks on Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi 2021—2027 erinevateks prioriteetideks jagunemine. Perioodi 2021—2027 teadmussiirdetoetus on seotud kõikide Eesti poolt rakendatava prioriteetidega.

Eelnõu §-s 6 lõike 3 sätestatakse toetuse taotlusega esitatavate dokumentide nimekiri.

Eelnõu §-s 6 lõike 4 sätestatakse toetuse taotlusega esitatav teave. Toetuse taotlemisega seotud teave esitatakse PRIA-le läbi PRIA e-teenuse keskkonna. E-teenuse keskkonda sisestatakse järgmised andmed:

- 1) taotleja nimi;
- 2) taotluse selgelt sõnastatud sisu;
- 3) teadus- ja arendusasutuse ehk taotleja esindaja nimi (ametikohta nimetus ja kontaktandmed);
- 4) märgitakse kontaktisik, kelle poole Amet pöördub taotluse menetlemise käigus tekkivate küsimuste korral;
- 5) märgitakse toetatava tegevuse nimetus ja lisatakse tegevuse kirjeldus. Toetatava tegevuse üksikasjalik kirjeldus peab sisaldama infot selle kohta, kuidas panustatakse tegevusega tulemusnäitajatesse (tulemusnäitajad on loetletud käesoleva paragrahvi lõikes viis);
- 6) märgitakse kavandatava tegevuse algus- ja lõppkuupäev;
- 7) taotlemisel esitatav eelarve peab olema üksikasjalikult ja selgelt kirjeldatud, põhjendatud ning tulemusnäitajatega seotud;
- 8) projektijuhi nimi;
- 9) edastatakse info tegevuse juhtimise kohta. Juhul, kui toetust taotletakse mitme meetme raames, siis on oluline kirjeldada tegevuste juhtimise korraldust ja juhtimissüsteemi kõigi tegevuste osas tervikuna;
- 10) info tegevuse koordineerimise kohta;
- 11) edastatakse info meeskonna kohta, sealhulgas teave nende hariduse ja varasema kogemuse kohta valdkonnas;
- 12) kirjeldatakse taotleja varasemat kogemust sarnase tegevuse elluviimisel;
- 13) info tulemusnäitajate kohta (täpsemalt kirjeldatud § 6 lõikes 5);
- 14) taotlejal on kohustus edastada teave selle kohta, kui ta taotleb toetatava tegevuse elluviimiseks toetust samal ajal mitme meetme raames või muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest.

Eelnõu §-s 6 lõike 5 sätestatakse toetuse taotlusega esitatav teave tulemusnäitajate kohta. Taotlejal tuleb sisestada teave Euroopa Liidu ühiste tulemusnäitajate ja riigisiseste näitajate kohta. Ühised tulemusnäitajad tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 lisast I. Taotlusega esitatavad ühised tulemusnäitajad on kasusaavate inimeste arv ja tegevusega otseselt seotud isikute arv. Taotlemisel märgitakse kasusaavate inimeste arvuks sektoris hõivatud inimeste arv, keda planeeritakse koolitada. Sektori valik sõltub meetmest, mille

raames toetust taotletakse. Näiteks, kui toetust taotletakse § 1 toodud kalapüügi teadmussiirdetoetuse raames, siis märgitakse kalapüügisektoris hõivatud inimeste arv, keda planeeritakse koolitada. Tegevusega otseselt seotud isikute arvuks märgitakse taotleja töötajate arv, kes tegelevad toetatava tegevuse elluviimisega.

Riigisiselt kogutakse 8 tulemusnäitajat. Riigisisised tulemusnäitajad on koolitatute arv, koolituste arv, uuringute arv, katseprojektide arv, teavitustegevuste arv, tegevusrühmade koordineerimisega seotud tegevuste arv, koostöö tegevustes osalevate ettevõtjate arv ja kodulehe ning sotsiaalmeedia külastatavus. Koolitatute arvuks märgitakse inimeste arv, keda planeeritakse koolitada (arvulised näitajad esitatakse eraldi naiste ja meeste kohta). Koolituste, uuringute ja katseprojektide ning teavitustegevuste (kampaaniad, teabepäevad) arvuks märgitakse planeeritavate tegevuste arv. Juhul, kui toetust taotletakse § 3 lõike 1 punktis 1 nimetatud kalapüügi teadmussiirdetoetuse raames, siis esitatakse ka tegevusrühmade koordineerimisega seotud tegevuste arv (tegevusrühmadele suunatud koolitused, infopäevad, trükised jm). Koostöö tegevustes osalevate ettevõtjate arvuks märgitakse mitu äriühingut, sihtasutust, füüsilisest isikust ettevõtjat ja mittetulundusühingut planeeritakse kaasata koostöö tegevustesse. Koostöö tegevuste all mõeldakse tegevusi, mis otseselt ei ole uuring ega tavapärase koolituse või seminari läbiviimine, kuid mille tegemisel kaasatakse erinevaid osapooli nagu näiteks õppereis, kodanikuteaduse projekt, taibutalgud (*hackathon*) või teised uuendusmeelsed koostoimelised tegevused. Lisaks esitatakse info kodulehe ja sotsiaalmeedia külastatavuse kohta ehk prognoositav kodulehe külastatavus ja sotsiaalmeedia jälgijate arv.

Taotlemisel märgitakse tulemusnäitajate prognoos. Eeltoodud näitajate arvulised väärtused tuleb sisestada võimalikult realistlikud, sest hilisemalt projekti elluviimisel oodatakse nende saavutamist.

Eelnõu § 7 lõike 1 kohaselt hindab PRIA nõuetekohaseid taotlusi hindamisskaalal null kuni kolm hindepunkti. Hindamine toimub nelja hindamiskriteeriumi alusel. Nõuetekohaste taotluste hindamine hindamiskriteeriumite alus ja selle alusel paremusjärjestuse moodustamine on vajalik selleks, et valida välja taotlused, mis kõige paremini vastavad meetme määruse ja EMKVF-i rakenduskava eesmärkidele. Hindamistulemuste alusel moodustatakse paremusjärjestus.

Eelnõu § 7 lõike 2 kohaselt on esimeseks hindamiskriteeriumiks tegevuse mõju ulatus meetme eesmärkide saavutamisse. Hindamisel lähtutakse tegevuse panusest „Perioodi 2021—2027 teadmussiirdetoetus“ tulemuslikkuse näitajasse, mis on toodud § 6 lõikes 6 Euroopa Liidu ühise tulemusnäitaja all ehk kasusaavate inimeste arvust. Kasusaavate inimeste arvuks on sektoris hõivatud inimeste arv, keda planeeritakse taotletava toetuse raames koolitada. Sektori valik sõltub meetmest, millele toetust taotletakse. Eeltoodud näitajate arvuline väärtus tuleb sisestada võimalikult realistlikult sest hilisemalt projekti elluviimisel oodatakse taotlejalt selle saavutamist. Esimest hindamiskriteeriumit hinnatakse hindamisskaalal null kuni kolm hindepunkti. Eesti on rakenduskava raames võtnud eesmärgiks koolitada vähemalt 30% sektoris hõivatud isikutest, millest tulenevalt saab taotlus null punkti, kui planeeritakse koolitada alla 30% sektorist hõivatud isikutest. Ühe punkti saab, kui taotleja planeerib koolitada sektoris hõivatud isikutest 30% kuni 50%, kaks punkti, kui planeeritakse koolitada 51% kuni 75% ja kolm punkti, kui planeeritakse koolitada 76% kuni 90% sektoris hõivatud isikut. Hindamisel võetakse aluseks Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi 2021—2027 rakenduskava eelarve koostamise aluseks olnud andmed.

Eelnõu § 7 lõike 3 kohaselt võetakse § 7 lõikes 2 toodud protsendi arvutamisel võetakse aluseks rakenduskava eelarve koostamise aluseks olnud andmed – kalapüügi teadmussiirdetoetuse puhul on sektoris hõivatud isikute arvuks 2610, vesiviljeluse teadmussiirdetoetuse sektoris hõivatud isikute arv on 64 ja vee-elusressursside väärimise teadmussiirdetoetuse hõivatud isikute arv on 1391.

Eelnõu § 7 lõike 4 kohaselt on teiseks hindamiskriteeriumiks tegevuse kulutõhusus, mille puhul hinnatakse, kas taotluses kavandatud tegevuse eelarve on selge ja mõistlik. Hindamiskriteeriumit hinnatakse hindamisskaalal null kuni üks hindepunkt. Null hindepunkti, kui tegevuse elluviimise kulud ei ole realistlikud võrreldes sama töö või teenuse turuhindadega või kui ei ole aru saada, milliste arvutuste ja hinnangute alusel on eelarve koostatud. Ühe hindepunkti saab taotlus, kus tegevuse elluviimise kulud on realistlikud ja on arusaadav, milliste arvutuste ja hinnangute alusel on eelarve koostatud, ning eelarves sisalduvad kulud on tegevuse elluviimiseks vajalikud ja mõistlikud. Hindamisel võetakse aluseks Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF) 2014–2020 ja vajadusel ka Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 perioodi analoogsete tegevuste maksumused ning arvestatakse inflatsiooniga.

Eelnõu § 7 lõike 5 kohaselt on kolmandaks hindamiskriteeriumiks taotleja varasema kogemuse hindamine. Hindamiskriteeriumit hinnatakse hindamisskaalal null kuni kolm punkti. Taotlust hinnatakse tuginedes taotleja varasemale kogemusele analoogsete tegevuste elluviimisel. Null punkti antakse taotlejale, kellel puudub varasem kogemus analoogsete tegevuste elluviimisel, kuid kes vastab taotlusele esitatud nõuetele. Ülejäänud punktid jaotuvad vastavalt kogemusele ehk üks punkt, kui on olemas kogemus ühe kuni kahe tegevuse elluviimisel, mis on nimetatud § 3 lg 2, kaks punkti, kui on olemas kogemus kolme kuni nelja tegevuse elluviimisel ja kolm punkti, kui on olemas kogemus viie kuni kuue tegevuse elluviimisel.

Eelnõu § 7 lõike 6 kohaselt on neljandaks hindamiskriteeriumiks taotleja tervikliku teenuse pakkumist sektorile. Punkte antakse vastavalt taotleja soovile teadmussiirdetoetust rakendada terviklikult ehk kui toetust taotletakse kõigi kolme meetme raames, mis on loetletud § 3 lõikes 1. Ühe punkti saab taotlus, kui taotleja on esitanud toetuse taotluse ainult ühe meetme raames. Kaks punkti saab taotlus, kui taotleja on esitanud toetuse taotluse kahe meetme raames ja kolm punkti, kui kolme.

Eelnõu § 7 lõike 7 kohaselt hindab PRIA nõuetekohaseid taotlusi ja koostab taotluste paremusjärjestuse. Parimaks loetakse taotlus, mis on saanud toetatavas tegevuses suurima koondhinde hindepunktide liitmise tulemusena. Võrdsete hindepunktidega taotluste korral eelistatakse ajaliselt varem esitatud taotlust.

Eelnõu § 8 lõike 1 kohaselt teeb taotluse rahuldamise otsuse PRIA. Rahuldamise otsus tehakse kalandusturu korraldamise seaduse § 45 lõike 2 punkti 1 alusel ehk rahuldamise otsus tehakse hindamistulemuste alusel koostatud taotluste paremusjärjestuses esimesele kohale tulnud taotlusele.

Eelnõu § 8 lõike 2 sätestab taotluse rahuldamata jätmise otsuse alused. Taotluse rahuldamata jätmise otsuse teeb PRIA kalandusturu korraldamise seaduse § 45 lõikes 6 esinevate asjaolude korral.

Eelnõu § 8 lõike 3 kehtestab taotluse rahuldamise või rahuldamata otsuse aja. Taotluse osas tehakse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus 35 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamisest. Eeltoodud otsuse koostab PRIA.

Eelnõu § 9 kohaselt moodustab toetuse saaja tegevuste elluviimiseks nõukogu.

Eelnõu § 10 lõigete 1–4 kohaselt peab toetuse saaja koostama igaks eelarveaastaks tegevuskava, mis sisaldab teavet planeeritavate tegevuste kohta.

(1) Toetuse saaja koostab igaks eelarveaastaks tegevuskava, mis sisaldab teavet järgmiste kavandatavate tegevuste kohta:

- 1) koolitus- ja nõustamistegevuse elluviimine;
- 2) teabe, sealhulgas oskusteabe, nõuande ja heade tavade levitamine;
- 3) uuringute tegemine;
- 4) katseprojektide elluviimine;

- 5) trükiste loomine;
- 6) rakenduste loomine.

(2) Koolitus- ja nõustamistegevuse elluviimise ning teabe, sealhulgas oskusteabe, nõuande ja heade tavade levitamise kohta esitatakse järgmine asjakohane teave:

- 1) tegevuse nimetus;
- 2) lühitutvustus;
- 3) eesmärk;
- 4) sihtgrupp;
- 5) toimumiskordade arv;
- 6) ligikaudne eelarve, sealhulgas § 4 lõikes 2 sätestatud kulude loetelu.

(3) Uuringute tegemise ja katseprojektide elluviimise kohta esitatakse järgmine teave:

- 1) uuringu või katseprojekti nimetus;
- 2) lühitutvustus;
- 3) eesmärk;
- 4) oodatavad tulemused;
- 5) ligikaudne eelarve, sealhulgas § 4 lõikes 2 sätestatud kulude loetelu.

(4) Trükiste ja rakenduste loomise kohta esitatakse järgmine teave:

- 1) trükise või rakenduse nimetus;
- 2) eesmärk;
- 3) sihtgrupp;
- 4) oodatavad tulemused;
- 5) ligikaudne eelarve, sealhulgas § 4 lõikes 2 sätestatud kulude loetelu.

Eelnõu § 10 lõike 5 kohaselt tuleb kalapüügi teadmussiirdetoetus meetme korral esitada ka teave kohaliku tegevusrühmaga seotud tegevuste kohta.

Eelnõu § 10 lõike 6 kohaselt esitatakse tegevuskava heakskiitmiseks nõukogule. Nõukogu poolt heaks kiidetud tegevuskava esitatakse Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ja PRIA-le. Kava tuleb esitada hiljemalt asjakohasele eelarveaastale eelneva kalendriaasta 1. novembriks.

Eelnõu § 11 lõike 1 kohaselt on taotlejal kohustus koostada ka tegevuskava rakendamise aruanne. Tegevuskava rakendamise aruanne peab sisaldama määruses toodud andmeid.

Eelnõu § 11 lõikega 2 kohaselt esitatakse tegevuskava rakendamise aruanne heakskiitmiseks nõukogule. Nõukogu poolt heaks kiidetud tegevuskava rakendamise aruanne esitatakse Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ja PRIA-le. Nõukogu poolt heaks kiidetud tegevuskava aruanne tuleb esitada hiljemalt asjakohase eelarveaastale järgneva kalendriaasta 1. veebruariks.

Tegevuskava ja aruande tähtaegse esitamise eesmärk on kontroll ja läbipaistvus toetuse kasutamise üle. Juhul kui nõukogu poolt heaks kiidetud tegevuskava ja aruannet tähtjaks ei esitata, siis peatatakse maksed seniks, kuni nõue on täidetud.

Eelnõu § 12 lõike 1 sätestatakse toetuse saaja kohustused.

Eelnõu § 12 lõike 2 kohaselt on toetuse saaja kohustatud esitama kõik tegevuse elluviimisega seotud kuludokumendid ja maksetaotluse hiljemalt 30. juuniks 2029.

Eelnõu § 12 lõike 3 kohaselt on toetuse saajal kohustus kasutada toetust sihtotstarbeliselt ja mõistlikult ning kõige säästlikumal viisil, järgides toetatava tegevuse elluviimisel kalandusturu korraldamise seaduses ja käesolevas määruses sätestatud asjakohaseid nõudeid. Toetuse sihtotstarbeline kasutamine tähendab, et kõik tehtud kulutused peavad olema suunatud toetatava tegevuse elluviimisele. Lisaks sellele tuleb mõistlikkuse sisustamisel arvesse võtta kohtute

asjakohaseid seisukohti. Toetuse saajal on kohustus kasutada toetust kõige säästlikumal viisil. See ei tähenda, et toetuse saaja peab igal juhul eelistama kõige odavamaid väljaminekuid, vaid kulutuste tegemisel tuleb näha ette vaid need kulutused, mis on toetatava tegevuse elluviimiseks vajalikud ning võimaldavad toetatavat tegevust ka efektiivselt ellu viia.

Eelnõu § 12 lõike 4 kohaselt peab toetuse saaja avalikustama uuringu ja katseprojekti lõpparuanded oma veebilehel 45 kalendripäeva jooksul arvates uuringu ja katseprojekti üleandmist-vastuvõtmist tõendava dokumendi vormistamise kuupäevast. Avaldatud teave peab vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artiklis 50 sätestatud nõuetele.

Eelnõu § 13 lõike 1 kohaselt makstakse toetust ainult nende abikõlblike kulude eest, mis on tehtud nõukogu poolt heaks kiidetud tegevuskava alusel ja taotleja on tegevuse elluviimisel järginud kõiki ettenähtud nõudeid. Tegevus, mille kulude hüvitamist maksetaotlusega soovitakse, peab olema lõpetatud ja toetuse saaja peab olema need vastu võtnud ning nende eest tasunud.

Eelnõu § 13 lõike 2 kohaselt esitab toetuse saaja tasutud kulude kohta PRIA-le e-teenuse keskkonna kaudu maksetaotluse. Maksetaotlus esitatakse pärast eelnenud kvartali lõppu järgmise kuu 15. kuupäevaks. Rahandusministri 11. detsembri 2003. a määruse nr 105 „Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend“ § 9 lõike 3 kohaselt tehakse aasta lõpu seisuga esitatud saldoandmikes korrigeerimisi (sealhulgas auditeerimise käigus ilmnunud puuduste likvideerimiseks) kuni järgmise aasta 31. märtsini, millest tulenevalt peavad kõik eelneva aasta kuludokumentidega seotud kanded olema raamatupidamises tehtud hiljemalt järgmise aasta 31. märtsiks. Eeltoodud põhjusel on oluline, et viimase kvartali maksetaotluse menetlemine ja toetuse makse toetuse saaja arvelduskontole toimub hiljemalt 31. märtsiks.

Toetus makstakse välja kui makse tegemise aluseks olevad kulud on abikõlblikud. Kui toetuse saaja maksetaotluses on puudusi, teavitab PRIA toetuse saajat puudustest. Enne makse tegemist esitab toetuse saaja parandatud maksetaotluse või lisateabe esitatud maksetaotluse kohta.

Eelnõu § 13 lõike 3 kohaselt arvutatakse kaudne kulu ühtse määra alusel, mis on kuni 7 protsenti abikõlblikest otsestest kuludest. Kaudne kulu hüvitatakse vastavalt § 4 lõikele 5. Ühtse määra alusel hüvitamise korral kuludokumente ei esitata ega kontrollita.

Eelnõu § 13 lõike 4 kohaselt teeb PRIA toetuse maksmise või maksmisest keeldumise otsuse 40 tööpäeva jooksul arvates lg 2 punktides 1–12 nimetatud nõuetekohase maksetaotluse ja dokumentide saamisest.

Eelnõu § 13 lõike 5 kohaselt teeb PRIA toetuse makse toetuse saaja arvelduskontole kümne tööpäeva jooksul peale toetuse maksmise otsuse tegemist.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1060 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1139.

4. Määruse mõjud

Määrusega planeeritud tegevused omavad mõju kaudselt kõikidesse peamistesse Euroopa Liidu poliitilistesse eesmärkidesse. Eesti erasektori TA kulutuste tase on 1% SKP-st, mis jääb tunduvalt alla ELi keskmise (1,45%) ning Eesti on võtnud eesmärgiks jõuda 2,0 %-ni aastaks 2035. See tähendab kvaliteetsete uute toodete ja teenuste väljatöötamist, aga ka olemasolevate ajakohastamist. Teadmussiirde fookuses on ka ettevõtjate ja teadlaste koostöö, mis aitab kaasa keskkonnasäästlikule ja ressursitõhusale teadmispõhisele majandamisele läbi täiendõppe, andmete, teadmiste ja parimate praktikate jagamise ning uuringu- ja katseprojektide teostamise.

Määrusel puudub oluline mõju riigi välissuhetele ja kohaliku omavalitsuse korraldusele. Küll aga on määrusel teatav positiivne mõju majandusele, mõjutades läbi koostöö edendamise, koolituste, uuringute ja katseprojektide konkurentsivõimet ja keskkonnasäästliku, ressursitõhusat ja teadmistel põhinevat kalanduse arengut. Kampaaniate korraldamine ja teadmiste laialdasem levitamine sektoris sees ja ka laiemalt avalikkusele aitab kaasa üldisele tulemuslikkusele, keskkonnateadlikkusele ja konkurentsivõimele ning sotsiaalsele dialoogile.

Määruse sihtrühm ja kasusaajad on kalapüügiga, vesiviljelusega ning kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisega seotud ettevõtjad ning laiem avalikkus.

Määruse jõustumisega rakenduskava ja Eesti kalandus- ja vesiviljelussektori eesmärkide saavutamisse.

Mõju riigiasutuste töökorraldusele on väike. Määruse rakendamisega kaasneb PRIA-le mõningane lisakoormus toetuse taotluste menetlemise ja hindamisega ning hilisema toetuse väljamaksmisega. PRIA on valitsusasutus, mis Euroopa Liidu makseagentuurina korraldab toetuste andmist juba 20 aastat ja omab vastavat kompetentsi.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Meedet rahastatakse rakenduskavas kirjeldatud tavapärase korra alusel, mil meetme eelarvest 70% kaetakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondist ning 30% Eesti Vabariigi eelarvest. Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulusid ega tulusid riigieelarvele.

Perioodi 2021—2027 teadmussiirdetoetuse kogu eelarve on kokku 8 657 000 eurot. Meetme eelarve on jaotatud kolmeks osaks vastavalt prioriteedile ja erieesmärkidele.

Esimese prioriteedi (säästva kalanduse edendamine ning vee bioloogiliste ressursside taastamine ja säilitamine) erieesmärki (majanduslikult ja sotsiaalselt kestliku ning keskkonnasäästliku püügitegevuse tugevdamine) on ettenähtud eelarve summas 3 121 000 eurot.

Teise prioriteedi (säästva vesiviljelustegevuse ning kalandus- ja vesiviljelustoodete töötlemise ja turustamise edendamine, aidates sellega kaasa toiduga kindlustatusele liidus) esimesse erieesmärki (kestliku vesiviljelustegevuse edendamine, eriti vesiviljelustootmise konkurentsivõime tugevdamine, tagades samal ajal, et tegevus on pikas perspektiivis keskkonnakestlik) on ettenähtud eelarve summas 1 415 000 eurot ja sama prioriteedi erieesmärki kaks (kalandus- ja vesiviljelustoodete turustamise, kvaliteedi ja lisaväärtuse ning nende toodete töötlemise edendamine) on ettenähtud 4 121 000 eurot.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse väljatöötamisel on konsulteeritud PRIA-ga, avalik-õiguslike teadus- ja arendusasutustega ja sektoriga ning Euroopa Komisjoniga. Hindamiskriteeriumid on heaks kiidetud rakenduskava seirekomisjoni poolt.

Määruse eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile ja Rahandusministeeriumile ning e-posti teel arvamuse esitamiseks PRIA-le. Eelnõu kooskõlastati märkusteta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Gorban
Kantsler